

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทนี้เป็นการนำเสนอการอภิปรายผลการวิจัยโดยเนื้อหาแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย 1) ความรู้ความเข้าใจแนวคิดสหกิจศึกษา 2) ผลสำเร็จของงาน ความรู้ความสามารถ ความรับผิดชอบ ลักษณะส่วนบุคคล และความรู้ด้านวิชาการ ของนักศึกษาสหกิจศึกษา ในความคิดเห็นของ พนักงานที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาสหกิจศึกษา 3) ปัญหาและอุปสรรค ในการส่งเสริมความรู้ทางด้านวิชาการแก่นักศึกษาสหกิจศึกษา และ 4) ปัจจัยที่ทำให้เกิดความสำเร็จ ของสหกิจศึกษา รุ่นที่ 1 บทสรุปและข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

5.1 ความรู้ความเข้าใจแนวคิดสหกิจศึกษา

5.1.1 สถานประกอบการ / พนักงานที่ปรึกษา

สถานประกอบการที่รับนักศึกษาสหกิจศึกษารุ่นที่ 1 ของสาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ คณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เขตการศึกษาภูเก็ต จะได้รับการชี้แจง หลักการและขั้นตอนในการรับนักศึกษาสหกิจศึกษา เช่น การเสนอตำแหน่งงาน การคัดเลือก การปฏิบัติต่อนักศึกษาเสมือนเป็นพนักงานของสถานประกอบการ ฯลฯ อย่างชัดเจน จาก อาจารย์ผู้ประสานงานสหกิจศึกษา ก่อนที่สถานประกอบการนั้น ๆ จะเสนอตำแหน่งงานมายัง งานสหกิจศึกษา คณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เขตการศึกษาภูเก็ต แต่จากการดำเนินการดังกล่าว พบว่า สถานประกอบการบางแห่งยังเข้าใจว่าสหกิจศึกษาเหมือนกับการฝึกงาน ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ที่พบว่าพนักงานที่ปรึกษาบางคนยังขาดความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับหลักการสหกิจศึกษา และยังไม่ปฏิบัติกับนักศึกษาสหกิจศึกษาเสมือนเป็นพนักงาน จริง

จากการสัมภาษณ์พนักงานที่ปรึกษา ในการจัดการศึกษารูปแบบสหกิจศึกษา พนักงานที่ปรึกษาทุกคนของทุกสถานประกอบการเห็นด้วยกับการนำวิชาสหกิจศึกษามาบรรจุไว้ในหลักสูตร เพราะนักศึกษาได้รับประสบการณ์จริงและทุกฝ่ายได้รับประโยชน์ร่วมกัน หากจะมาก หรือน้อยขึ้นอยู่กับแนวคิดของแต่ละสถานประกอบการ

สภาพโดยทั่วไปแสดงให้เห็นว่าสถานประกอบการส่วนใหญ่มีความตื่นตัวเรื่องของการจัดการศึกษาหลักสูตรสหกิจศึกษาซึ่งพิจารณาจากการให้ความร่วมมือและการประสานงานอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ คุณรามес্বর ศิลปพรหม กรรมการผู้จัดการ Soft Square International Co., Ltd. มีแนวคิดที่น่าสนใจมาก “ ผมคิดว่าเราควรเริ่มต้นโครงการด้วยการคิดว่าผู้คนที่เกี่ยวข้องและอยู่รอบข้างเราจะได้อะไร ก่อนที่จะคิดว่าเราได้ทำอะไร เมื่อเราเป็นผู้ให้แล้ว ยิ่งให้เราก็กิ่งได้ ” วิสัยทัศน์ของบริษัท คือ “ เราจะเป็นสถาบันทางธุรกิจที่มุ่งเน้นพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และมิจรรยาบรรณในวิชาชีพ เป็นแหล่งเรียนรู้และบ่มเพาะผู้ประกอบการให้มีความพร้อมทั้งในด้านความรู้ความสามารถ คุณธรรมและจริยธรรมทางธุรกิจ เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ” และได้ถ่ายทอดแนวคิดนี้ให้กับพนักงานในบริษัท ซึ่งหนึ่งในนั้นคือ คุณบัญญัติ ฉัตรครบุรี เป็น Senior Human Resources Executive ของ Soft Square International Co., Ltd. ซึ่งทำหน้าที่เป็นพนักงานที่ปรึกษา ได้ให้ความสำคัญและเตรียมแผนการปฏิบัติงานตลอดระยะเวลา 4 เดือนไว้ล่วงหน้า มีความตั้งใจและมีความพร้อมสูงมากในการรับนักศึกษาสหกิจศึกษาเข้าปฏิบัติงานในองค์กร

=

5.1.2 อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา นักศึกษาสหกิจศึกษารุ่นที่ 1 ได้รับการอบรมให้ความรู้ในหลักการ ขั้นตอน และกิจกรรมต่าง ๆ ของสหกิจศึกษา แต่จากการดำเนินการดังกล่าวพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาบางคนไม่เข้าใจหลักการสหกิจศึกษาอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องจากการสัมภาษณ์ที่พบว่า การนิเทศงานสหกิจศึกษา 2 ครั้ง อาจารย์ที่ปรึกษายังไม่สามารถ ทำให้พนักงานที่เลี้ยงปฏิบัติกับนักศึกษาสหกิจศึกษาเสมือนเป็นพนักงานจริงได้ และบางท่านยังไม่เชื่อมั่นกับการจัดการศึกษารูปแบบสหกิจศึกษา

ในการสัมภาษณ์อาจารย์ที่ปรึกษาที่เข้าร่วมโครงการทุกคนเห็นด้วยในการจัดการศึกษารูปแบบสหกิจศึกษา และทราบถึงความแตกต่างของการฝึกงานกับสหกิจศึกษา เป็นอย่างดี แต่ยังมีอาจารย์ที่ปรึกษาบางท่านที่มีทัศนคติที่ไม่ดีนัก ต่อความยุ่งยากในการบริหารจัดการ การดำเนินงานสหกิจศึกษา เนื่องจากอยู่ระหว่างการปรับหลักสูตร อีกทั้งการบริหารจัดการ ซึ่งก็เข้าใจว่าจำเป็นต้องใช้เวลา ในการพัฒนาระบบ

อาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ว่า การอบรมเตรียมความพร้อมนักศึกษาก่อนไปปฏิบัติงาน มีความสำคัญ สำหรับนักศึกษามาก เพื่อสร้างความมั่นใจในตัวเองให้กับนักศึกษาเพิ่มมากขึ้น อีกทั้ง การคำนึงถึง ความพร้อมของทั้งสามฝ่าย คือ ความชัดเจนของตำแหน่งหน้าที่ ที่สถานประกอบการจัดเตรียมไว้ และข้อมูลที่นักศึกษาควรทราบในการไป

ปฏิบัติงานกับสถานประกอบการนั้น ๆ รวมถึงการบริหารจัดการและการประสานงานของมหาวิทยาลัย

5.1.3 นักศึกษาสหกิจศึกษา

นักศึกษาสหกิจศึกษารุ่นที่ 1 มีความรู้ความเข้าใจในหลักการของสหกิจศึกษาเป็นอย่างดี เนื่องจากมีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสหกิจศึกษาอย่างต่อเนื่อง ก่อนออกปฏิบัติงานจริง ซึ่งสอดคล้องจากการสัมภาษณ์ที่พบว่า เมื่อนักศึกษาไปปฏิบัติงานและพบว่าพนักงานที่ปรึกษา ยังให้ทำงานไม่ชัดเจนก็พยายามอธิบายและของงานทำที่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน

ในการสัมภาษณ์นักศึกษาสหกิจศึกษาทุกคน เห็นด้วยในการจัดการศึกษารูปแบบสหกิจศึกษา และทราบถึงความแตกต่างของการฝึกงานกับสหกิจศึกษา เป็นอย่างดี แต่จากการไปปฏิบัติงาน จะมีนักศึกษาบางคนที่ยังจะไม่พร้อม และไม่สามารถทำงานได้ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการได้ในช่วงแรก แต่นักศึกษาที่สามารถปรับตัวเองได้ และสามารถทำงานได้ตรงตามภาระงานที่พนักงานที่ปรึกษามอบหมายให้สำเร็จ

จากการสัมภาษณ์นักศึกษาสหกิจศึกษาทุกคน เรื่องความรับผิดชอบ เมื่อเข้าปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ นักศึกษาต้องปรับตัวและต้องมีความรับผิดชอบสูงมาก เพราะเนื้องานที่ได้รับมอบหมายมีมาก ทำให้จำเป็นต้องทำงานให้เสร็จทันตามเวลาและทำให้ดีที่สุด เพราะในบางบริษัทจะมอบหมายงานที่จะนำไปใช้จริง ๆ ซึ่งถ้าทำออกมาไม่ดีก็จะกระทบกับงานอื่นของบริษัทได้ และสิ่งที่ได้รับตามมาจากความรับผิดชอบนั้นคือความเครียด ดังนั้น นักศึกษาต้องตั้งใจ รับผิดชอบ และสามารถจัดการกับความเครียดได้ด้วย

5.2 ผลสำเร็จของงาน ความรู้ความสามารถ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ลักษณะส่วนบุคคล และความรู้ด้านวิชาการ ของนักศึกษาสหกิจศึกษา ในความคิดเห็นของ พนักงานที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาสหกิจศึกษา

5.2.1 ผลสำเร็จของงานที่ปฏิบัติ ของนักศึกษาสหกิจศึกษารุ่นที่ 1 สาขาวิชา

เทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เขตการศึกษาภูเก็ต

ความคิดเห็นของพนักงานที่ปรึกษา ผลการวิจัยพบว่า พนักงานที่ปรึกษาเห็นว่า ผลสำเร็จของงานเป็นเรื่องปริมาณงาน ที่ปฏิบัติสำเร็จตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายภายในระยะเวลาที่กำหนดอยู่ในระดับความคิดเห็นที่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.95

ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา จากการสัมภาษณ์นักศึกษา หลังกลับจากสถานประกอบการ ความคิดเห็นของนักศึกษาสหกิจศึกษา ประเมินจากผลสำเร็จของงานของตนเอง นักศึกษามีความคิดเห็นว่าการที่สามารถปฏิบัติงาน ได้เสร็จตามแผนที่วางไว้ อยู่ในระดับความคิดเห็นที่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 92.10

5.2.2 ความรู้ความสามารถ ของนักศึกษาสหกิจศึกษารุ่นที่ 1 สาขาวิชา

เทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เขตการศึกษาภูเก็ต

ความคิดเห็นของพนักงานที่ปรึกษา ผลการวิจัยพบว่า พนักงานที่ปรึกษาเห็นว่าความรู้ความสามารถ เป็นเรื่องความเหมาะสมต่อตำแหน่งที่ได้รับมอบหมาย อยู่ในระดับความคิดเห็นที่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 84.70

5.2.3 ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ของนักศึกษาสหกิจศึกษารุ่นที่ 1 สาขาวิชา

เทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เขตการศึกษาภูเก็ต

ความคิดเห็นของพนักงานที่ปรึกษา ผลการวิจัยพบว่า พนักงานที่ปรึกษาเห็นว่าความรับผิดชอบต่อหน้าที่เป็นเรื่องการตอบสนองต่อการสั่งการ ความรวดเร็วในการปฏิบัติตามคำสั่ง อยู่ในระดับความคิดเห็นที่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.50

ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา จากการสัมภาษณ์นักศึกษา หลังกลับจากสถานประกอบการ ความคิดเห็นของนักศึกษาสหกิจศึกษา ประเมินจากการพัฒนาบุคลิกภาพของตนเอง นักศึกษามีความคิดเห็นว่า นักศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมและองค์กรได้ อยู่ในระดับความคิดเห็นที่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.10

5.2.4 ลักษณะส่วนบุคคล ของนักศึกษาสหกิจศึกษารุ่นที่ 1 สาขาวิชาเทคโนโลยี

สารสนเทศ คณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เขตการศึกษาภูเก็ต

ความคิดเห็นของพนักงานที่ปรึกษา ผลการวิจัยพบว่า พนักงานที่ปรึกษาเห็นว่าลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษาเป็นเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมอยู่ในระดับความคิดเห็นที่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.70

5.2.5 ความรู้ด้านวิชาการ ของนักศึกษาสหกิจศึกษารุ่นที่ 1 สาขาวิชาเทคโนโลยี

สารสนเทศ คณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เขตการศึกษาภูเก็ต

ความคิดเห็นของพนักงานที่ปรึกษา ผลการวิจัยพบว่า พนักงานที่ปรึกษา เห็นว่าความรู้ด้านวิชาการ โดยการประเมินจากรายงานสหกิจศึกษา เป็นเรื่องกิติกรรมประกาศ มีระดับความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย = 4.40)

ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา ที่มีต่อความรู้ด้านวิชาการ ผลการวิจัย พบว่า การติดตามความก้าวหน้าของการจัดทำรายงาน จากกรณีศึกษา ขณะปฏิบัติงาน การนิเทศครั้งที่ 2 นักศึกษามีความก้าวหน้าของการจัดทำรายงานมากกว่าครั้งที่หนึ่ง การประเมินจากรายงานเชิงวิชาการสหกิจศึกษา กิติกรรมประกาศและรูปแบบความสวยงาม มีระดับความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.50) และจากการสัมภาษณ์นักศึกษา หลังกลับจากสถานประกอบการ นักศึกษาสามารถช่วยแก้ปัญหาหรือช่วยเสนอแนะแก่สถานประกอบการ ได้อย่างน้อย 1 เรื่อง อยู่ในระดับความคิดเห็นที่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.40

ความคิดเห็นของนักศึกษาสหกิจศึกษา ที่มีต่อความรู้ด้านวิชาการ ของตนเอง ซึ่งประเมินจากการสัมภาษณ์นักศึกษาสหกิจศึกษา หลังกลับจากสถานประกอบการ ผลการวิจัยพบว่า เมื่อประเมินจากคุณภาพงานของตนเอง นักศึกษามีความคิดเห็นว่างานที่ได้รับมอบหมายเป็นประโยชน์ต่อองค์กร อยู่ในระดับความคิดเห็นที่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 89.00

นักศึกษาสหกิจศึกษารุ่นที่ 1 ได้รับการประเมินผล ด้านผลสำเร็จของงาน ความรู้ความสามารถ ความรับผิดชอบ ลักษณะส่วนบุคคล และความรู้ด้านวิชาการ ในระดับที่น่าพึงพอใจ ทั้งจากพนักงานที่ปรึกษา หัวหน้าฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ และผู้บริหารระดับสูงขององค์กร ที่ให้ความสำคัญ นักศึกษาหลายคนได้รับการทาบทาม และเสนองานหลังจบการศึกษา และนักศึกษาหลายคนได้ทำงานในองค์กรนั้นต่อ เมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติงานในฐานะพนักงานชั่วคราว (PART TIME) ซึ่งผู้วิจัยอนุมานว่าหากนักศึกษาสหกิจศึกษารุ่นที่ 1 จบการศึกษา และมีผลการประเมิน ด้านผลสำเร็จของงาน ความรู้ความสามารถ ความรับผิดชอบ ลักษณะส่วนบุคคล และความรู้ด้านวิชาการ ในระดับที่น่าพึงพอใจ แล้ว ก็จะส่งผลให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพเช่นกัน

นักศึกษาสหกิจศึกษารุ่นที่ 1 ได้รับการประเมินผล ความรู้ด้านวิชาการ จากอาจารย์ที่ปรึกษา ในระดับที่น่าพึงพอใจ และจากการที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้สัมภาษณ์นักศึกษา หลังกลับจากการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการ นักศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของตนเองค่อนข้างมาก ซึ่งจากการลงเรียนรายวิชาสหกิจศึกษา ของนักศึกษาสหกิจศึกษารุ่นที่ 1 ผู้วิจัยอนุมานว่านักศึกษาสหกิจศึกษารุ่นที่ 1 ซึ่งมีผลการประเมิน ในความรู้ด้านวิชาการ ในระดับที่น่าพึงพอใจ จากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว จะสามารถเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพของสังคมได้ และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของตนเอง ของนักศึกษาสหกิจศึกษารุ่นที่ 1 จะสร้างความมั่นใจในตนเองให้กับนักศึกษาและเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ด้านวิชาการเพิ่มมากขึ้นต่อไป

5.3 ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมความรู้ทางด้านวิชาการแก่นักศึกษาสหกิจศึกษา

จากการสัมภาษณ์ ถึงปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมความรู้ทางด้านวิชาการแก่นักศึกษาสหกิจศึกษา จากกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือ พนักงานที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาสหกิจศึกษา ดังนี้

5.3.1 พนักงานที่ปรึกษา

จากการสัมภาษณ์พนักงานที่ปรึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมความรู้ทางด้านวิชาการแก่นักศึกษาสหกิจศึกษา สำหรับรุ่นที่ 1 มีดังนี้

ความรู้ความเข้าใจในหลักการสหกิจศึกษาขององค์กร ซึ่งหมายถึงผู้บริหารทุกระดับและพนักงานทุกคนขององค์กรนั้น ๆ ปัญหาที่พบคือการที่พนักงานที่ปรึกษาทราบข้อมูลเพียงคนเดียว เมื่อลาออกจากองค์กรนั้นไป ก็ไม่มีใครที่จะให้ข้อมูลหรือประสานงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งต้องมาเริ่มต้นทำความเข้าใจกันใหม่ และการเข้าพบสถานประกอบการในการชี้แจงหลักการและแนวปฏิบัติสหกิจศึกษา ส่วนใหญ่ผู้รับเรื่องจะเป็นฝ่ายทรัพยากรมนุษย์/บุคลากร ซึ่งไม่ใช่พนักงานที่เสี่ยงโดยตรง ปัญหาที่พบคือไม่ได้มีการถ่ายทอดในหลักการและแนวปฏิบัติสหกิจศึกษาให้พนักงานที่เสี่ยง จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ขาดความพร้อมในการเตรียมงานให้กับนักศึกษาสหกิจศึกษา

การได้รับมอบหมายให้เป็นพนักงานที่ปรึกษา แต่ไม่มีเวลาดูแลนักศึกษาได้เต็มที่ ทำให้นักศึกษาทำงานไม่ต่อเนื่องและงานที่มอบหมายไม่เหมาะสมกับสิ่งที่นักศึกษาควรได้รับ

5.3.2 อาจารย์ที่ปรึกษา

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ที่ปรึกษา พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมความรู้ทางด้านวิชาการแก่นักศึกษาสหกิจศึกษา สำหรับรุ่นที่ 1 คือ มีดังนี้

ความรู้ความเข้าใจในหลักการสหกิจศึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา อย่างแท้จริง ปัญหาที่พบคือ อาจารย์ที่ปรึกษาไม่เข้าใจในหลักการสหกิจศึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา อย่างแท้จริง ทำให้ส่งผลกระทบต่อสถานประกอบการไม่เข้าใจเกี่ยวกับสหกิจศึกษาด้วยที่สุด

การทำความเข้าใจเรื่องหลักสูตรการเรียนการสอนที่มี 2 แผนให้เลือกคือ สหกิจศึกษาและฝึกงาน อาจารย์ที่ปรึกษาควรทำความเข้าใจกับการบริหารจัดการหลักสูตรของคณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เขตการศึกษาภูเก็ต

การมีข้อมูลของหน่วยงานหรือสถานประกอบการที่นักศึกษาจะไป

ปฏิบัติงานที่เพียงพอและการเตรียมความพร้อมที่เหมาะสมให้กับนักศึกษาในแต่ละกลุ่มงานที่ นักศึกษาจะได้ไปปฏิบัติงานจริงๆ ปัญหาที่พบคือ นักศึกษาไม่มีข้อมูลเพียงพอในตำแหน่งงานที่ ต้องไปปฏิบัติงาน และเตรียมความพร้อมไม่ตรงกับกลุ่มงานที่ไปปฏิบัติงานจริง ทำให้ต้องใช้เวลา ในการปรับตัวและเรียนรู้อีกมากแทนที่จะได้ปฏิบัติงานจริงอย่างเต็มที่ตลอดระยะเวลา 4 เดือน ที่มี โอกาสปฏิบัติงานในองค์กรนั้น ๆ

5.3.3 นักศึกษาสหกิจศึกษา

จากการสัมภาษณ์นักศึกษาสหกิจศึกษา พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการ ส่งเสริมความรู้ทางด้านวิชาการแก่นักศึกษาสหกิจศึกษา สำหรับรุ่นที่ 1 คือ มีดังนี้

ศักยภาพของนักศึกษา จากการสัมภาษณ์นักศึกษาเองยังมีความเห็นว่า ยังต้อง ศึกษาเพิ่มเติมอีกมากในการที่จะปฏิบัติงานจริง ปัญหาที่พบ คือ บางองค์กรใช้โปรแกรมที่นักศึกษา ยังเคยเรียนมาก่อนเลย ทำให้นักศึกษาต้องใช้เวลาในการศึกษา ทำให้เสียเวลาและเสียโอกาสในการ ที่จะได้ปฏิบัติงานจริงไป ซึ่งจากแบบสอบถามพนักงานที่ปรึกษา ที่มีต่อ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ระดับความคิดเห็นที่มากที่สุด นักศึกษาสหกิจศึกษามีการตอบสนองต่อ การสั่งการ ความรวดเร็วใน การปฏิบัติตามคำสั่ง และนักศึกษามีความรับผิดชอบและเป็นผู้ที่ไว้วางใจได้อยู่

ความรู้ด้านวิชาการ นักศึกษาต้องศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และหาความรู้ เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลาในระหว่างปฏิบัติงานในสถานประกอบการ เนื่องจากสถานประกอบการแต่ละแห่งก็มีลักษณะงานที่แตกต่างกัน ไปในการใช้งานและเครื่องมือ ซึ่งนักศึกษามีความเห็นว่า การ เรียนการสอนควรลงลึกอย่างละเอียด เน้นการปฏิบัติให้มากขึ้น เพื่อจะได้เกิดความชำนาญ แต่ นักศึกษาก็เข้าใจว่า สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศที่เรียน มีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องต่าง ๆ อยู่ ตลอดเวลา เช่นกัน

5.4 ปัจจัยที่ทำให้เกิดความสำเร็จของสหกิจศึกษา รุ่นที่ 1

ความสำเร็จของสหกิจศึกษา รุ่นที่ 1 นั้น มีหลายปัจจัย ตั้งแต่ความมุ่งมั่นของ ผู้บริหารคณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ความต่อเนื่องของผู้ปฏิบัติงานและผู้ประสานงาน การ กำหนดวิชาสหกิจศึกษาบรรจุในหลักสูตร มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารและดำเนินการ สหกิจศึกษา ซึ่งมีการประชุมทุก ๆ เดือน รวมถึงการกำหนดให้มีผู้ประสานงานของคณะที่ชัดเจน ที่ทำหน้าที่เป็นผู้แทนของคณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ในการดำเนินการและผลักดันให้สหกิจ ศึกษาเป็นรูปธรรมมากที่สุด โดยทำงานร่วมกับงานสหกิจศึกษาและการฝึกงาน ของมหาวิทยาลัย

สงขลานครินทร์ เขตการศึกษาภูเก็ตและที่สำคัญ คือการให้ความร่วมมือของอาจารย์ที่ปรึกษา
สถานประกอบการ/พนักงานพี่เลี้ยง และนักศึกษา

ปัจจุบันคณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม กำลังดำเนินการเตรียมความพร้อม
นักศึกษาสหกิจศึกษารุ่นที่ 2 ซึ่งจะไปปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ในวันที่ 1 พฤศจิกายน 2550
ถึง 29 กุมภาพันธ์ 2551 ทั้งนี้คณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาสหกิจศึกษา
ให้ประสบความสำเร็จยิ่ง ๆ ขึ้นไป ดังคำกล่าว ของ ดร. บุญสม ศิริบำรุงสุข อธิการบดี
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ “ นโยบายของมหาวิทยาลัย มี 2 ส่วน คือ นโยบายเชิงปริมาณ กับ
นโยบายเชิงคุณภาพ เรามีความปรารถนาที่จะสนับสนุนให้ดีขึ้น ทางเราไม่ได้มองแต่สถาน
ประกอบการในประเทศไทย มีการพิจารณาที่จะส่งนักศึกษาไปปฏิบัติงานยังต่างประเทศด้วย เรามี
ศิษย์เก่าประมาณ 70,000 คน อย่างน้อยน่าจะเป็นเจ้าของสถานประกอบการ 5,000 ราย เพราะฉะนั้น
เราจะมีผู้ประกอบการที่อยู่ภายใต้สปีริตที่จะช่วยเราพัฒนางานด้านสหกิจศึกษา ส่วนเชิงคุณภาพนั้น
เป็นสิ่งที่เราต้องช่วยกันพัฒนา ” ซึ่งกล่าวในงานสัมมนา “ เชื่อมโลกธุรกิจอุตสาหกรรมสู่ระบบ
สหกิจศึกษา : อนาคต สหกิจศึกษาไทย ” จัดโดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เขตการศึกษาภูเก็ต
เมื่อวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2550 ณ โรงแรมเมโทรโพล จังหวัดภูเก็ต

=

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานสหกิจศึกษาในรุ่นต่อไป

จากผลสรุปการศึกษาวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้ประมวลความคิดเห็นและ
ข้อเสนอแนะโดยได้จำแนกตามผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสหกิจศึกษา ดังต่อไปนี้

1.1 งานสหกิจศึกษาและการฝึกงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เขตการศึกษาภูเก็ต

1) ควรกำหนดโครงสร้างของหน่วยงานสหกิจศึกษาและการฝึกงาน ให้ชัดเจน
และมีผู้รับผิดชอบหลักที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักการสหกิจศึกษาพร้อมทั้งมีศักยภาพสามารถ
บริหารจัดการหน่วยงาน ดูแลภาระงานในปัจจุบันและมีการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นได้ รวมถึงสามารถ
ทำงานเชิงรุก

2) ควรมีกลยุทธ์ในการประชาสัมพันธ์ สหกิจศึกษา อย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มจำนวน
สถานประกอบการให้สามารถรองรับจำนวนนักศึกษาที่สนใจ ซึ่งมีจำนวนมากขึ้นในแต่ละปี
การศึกษา และเป็นการสร้างความมั่นใจกับสถานประกอบการถึงคุณภาพของนักศึกษา

3) ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้ชัดเจน เพราะงานสหกิจศึกษาและการฝึกงานเป็นการบริหารจัดการแบบรวมศูนย์ คือเป็นหน่วยงานหลักเรื่องสหกิจศึกษาและการฝึกงานของทุกคณะในเขตการศึกษาภูเก็ต

1.2 คณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เขตการศึกษาภูเก็ต

1) ต้องกำหนดนโยบาย และทิศทางการพัฒนาสหกิจศึกษาของคณะให้ชัดเจน เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับคณาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้องว่ามีความสำคัญและเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องช่วยกันพัฒนา

2) ควรมีการกำหนด วิชาเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษาและจำนวนหน่วยกิต ออกมาให้ชัดเจนจากวิชาสหกิจศึกษา ทั้ง 3 สาขาวิชา

1.3 สถานประกอบการ/พนักงานที่ปรึกษา

1) ผู้บริหารของสถานประกอบการ ต้องให้ความสำคัญและทำความเข้าใจกับทุกหน่วยงานให้รับทราบในการมาปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา

2) การจัดสรรพนักงานที่ปรึกษาให้กับนักศึกษาสหกิจศึกษา ควรเลือกคนที่มีศักยภาพในการดูแลนักศึกษาได้จริงและ เข้าใจหลักการสหกิจศึกษา

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับศึกษาและวิจัย

จากการสรุปการศึกษาวิจัยดังกล่าวข้างต้น พบว่าควรมีการทำวิจัยต่อเนื่อง ติดตามการได้งานทำของนักศึกษาสหกิจศึกษา รุ่นที่ 1 เมื่อเปรียบเทียบกับนักศึกษาที่ฝึกงาน 2 นอกจากนี้ยังควรทำวิจัยศึกษาแนวความคิดของธุรกิจเทคโนโลยีต่อสหกิจศึกษาที่เหมาะสมกับองค์กร